

Wijzigingen van de nieuwe Wwft op hoofdlijnen

Op 25 juli 2018 is de herziene Wwft in werking getreden. Hiermee is de vierde EU-anti-witwasrichtlijn in de Nederlandse wetgeving geïmplementeerd. In aansluiting op de hierin opgenomen aanscherpingen is in november jl. de SRA-Praktijkhandreiking Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme geactualiseerd.

Deze update is, in opdracht van de commissie Vaktechniek, uitgevoerd door drs. Henk Kats RA van SRA-Bureau Vaktechniek, Mr. Bas Martens (Delissen Martens advocaten belastingadviseurs mediation/compliance-initiatief Advius) en Mr. Suzanne Hendrickx (SHE Legal/compliance-initiatief Advius).

Uitgangspunten zijn niet gewijzigd

Bij toepassing van de Wwft geldt nog steeds het uitgangspunt dat niet de norm, maar het doel de te treffen maatregelen bepaalt. Dat wil zeggen dat niet het niet gaat om het vervaardigen van allerlei checklists. Wel dat kantoren nadenken over de wijze waarop zij passende maatregelen ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme kunnen implementeren. Het op juiste wijze invulling geven aan de verplichtingen van de Wwft, blijft voor u als accountantskantoor de voornaamste uitdaging.

Doel van de praktijkhandreiking

Het doel van de wetgeving – het terugdringen van witwassen en het voorkomen van terrorismefinanciering – is niet gewijzigd. Daarentegen is de Wwft op een aantal punten wel sterk gewijzigd. In de wetgeving wordt echter niet overal concreet aangegeven wat de gevolgen van deze wijzigingen zijn en tot welke acties dit voor u naar verwachting dient te leiden.

In de praktijkhandreiking wordt nader op deze wijzigingen ingegaan en zijn deze geïntegreerd in de reeds bestaande praktijkhandreiking. Hierdoor wordt in de praktijkhandreiking een actueel totaalbeeld verstrekt van de impact van de Wwft op accountantskantoren. Zo wordt bij u als SRA-kantoor aandacht gevraagd voor en ondersteuning geboden bij het – nog steeds principle based – invulling geven aan de implementatie van de Wwft in uw eigen praktijk.

Belangrijkste wijzigingen

Enkele wijzigingen die bij het inwerkingtreden van de nieuwe Wwft in het oog springen, zijn de volgende:

Risicobeleid en risicomanagement

Accountantskantoren dienen nu meer aandacht te geven aan een eigen analyse en beoordeling van de risico's op witwassen en de financiering van terrorisme. Daarop moeten zij hun organisatie afstemmen en maatregelen nemen die passen bij de aard en de omvang van hun praktijk, alsmede rekening te houden met de risico's die behoren bij het type cliënt, product, dienst, transactie en leveringskanaal en met landen of geografische gebieden.

Compliancefunctie en auditfunctie

Nieuw in de Wwft is de verplichting om, voor zover passend bij de aard en de omvang van het kantoor, een effectieve compliancefunctie in te stellen die onafhankelijk opereert. De persoon die in deze functie wordt aangesteld, moet de naleving van de wettelijke en interne regels controleren en is belast met het doen van meldingen van ongebruikelijke transacties bij de financiële inlichtingen eenheid, de FIU-Nederland.

De auditfunctie, die moet controleren of de wettelijke verplichtingen worden nageleefd en of de compliancefunctie op de juiste wijze wordt uitgeoefend, moet op onafhankelijke wijze worden uitgevoerd indien dit past bij de aard en de omvang van het kantoor.

Cliëntenonderzoek

Ten aanzien van het uit te voeren cliëntenonderzoek is ook een aantal wijzigingen doorgevoerd, welke in hoofdlijnen op het volgende neerkomen:

- Nieuw bij het cliëntenonderzoek zijn de bijlagen II en III bij de 4^e anti-witwasrichtlijn, waarin risicofactoren worden genoemd die toepassing vinden bij het vereenvoudigd dan wel verscherpt cliëntenonderzoek.
- Een verscherpt cliëntenonderzoek is verplicht als de cliënt woonachtig is of gevestigd is of zijn zetel heeft in een staat met een hoger risico op witwassen en financieren van terrorisme volgens de lijst van de Europese commissie.

Nieuw in de Wwft is de verplichting om een effectieve compliancefunctie in te stellen die onafhankelijk opereert

- Er is geen vrijstelling voor het cliëntenonderzoek meer mogelijk bij het verzorgen van de eenvoudige aangifte IB. Er kan wel sprake zijn van een vereenvoudigd cliëntenonderzoek.
- In de nieuwe Uitvoeringsregeling Wwft is opgenomen aan de hand van welke documenten kan worden geïdentificeerd. Ook is een specifieke bepaling opgenomen die inhoudt dat identificatie kan plaatsvinden aan de hand van documenten, gegevens of inlichtingen uit betrouwbare en onafhankelijke bron.

Wijziging objectieve indicatoren

De objectieve indicator betreffende contanten is verlaagd van € 15.000 naar € 10.000. Een tweede objectieve indicator is toegevoegd: de transactie van of ten behoeve van een (rechts)persoon met woonplaats, vestiging of zetel in een hoog-risico land volgens de lijst van de Europese Commissie. Dit houdt onder meer in dat een Wwft-plichtige dienst aan een cliënt of bedrijf dat gevestigd is in een hoog-risicoland altijd gemeld moet worden.

Uiteindelijk belanghebbende (UBO)

De definitie van de UBO is gewijzigd in 'een natuurlijke persoon die de uiteindelijke eigenaar is of zeggenschap heeft over een cliënt dan wel de natuurlijke persoon voor wiens rekening een transactie of activiteit wordt verricht'.

Omdat het UBO-register nog niet in Nederland is ingevoerd, wordt in de Wwft-handreiking hieraan nog geen aandacht besteed. De verwachting bestaat dat de 'implementatiewet registratie uiteindelijk belanghebbenden' pas medio 2019 in werking zal treden. Vooruitlopend hierop heeft SRA op 4 juli 2018 hierover reeds een praktijkhandreiking uitgebracht.

Politiek prominente personen (PEP's)

In het Uitvoeringsbesluit Wwft is een lijst van Politiek prominente personen (PEP's) en geassocieerden ingevoerd, waarbij geen onderscheid meer wordt gemaakt tussen binnenlandse en buitenlandse PEP's.

Opleiding

De opleidingsverplichting op het gebied van de Wwft is aangescherpt. Opleidingen dienen te zijn afgestemd op de risico's, de aard en de omvang van het accountantskantoor. De verplichting om te voorzien in relevante opleiding geldt ten aanzien van de dagelijkse beleidsbepalers.

Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)

De AVG is van toepassing op verwerking van persoonsgegevens die uit hoofde van de Wwft worden verwerkt. De doelbinding van de AVG komt terug in de Wwft: gegevens mogen alleen worden verwerkt voor het doel waarvoor zij zijn verzameld. De verzamelde gegevens mogen niet zonder toestemming commercieel verder worden gebruikt. Gegevens moeten na afloop van de bewaartermijn worden vernietigd.

Dynamische praktijkhandreiking

Deze praktijkhandreiking is een dynamisch document en zal periodiek worden geactualiseerd. Ten tijde van het publiceren van deze handreiking waren bijvoorbeeld een nieuwe Algemene Handleiding Wwft en een Sanctiewet van het ministerie van Financiën nog niet beschikbaar. Eventuele relevante bepalingen uit die handreiking zullen in een volgende versie worden doorgevoerd. Ditzelfde geldt voor het opnemen van FAQ's naar aanleiding van door Bureau Vaktechniek beantwoorde vragen inzake de nieuwe Wwft.

Meer informatie

Kijk voor een uitgebreide uiteenzetting van toepassing van de Wwft in de accountantspraktijk in het dossier Wwft op www.sra.nl/wwft. ■

Dit artikel is geschreven door drs. Henk Kats RA, SRA-Bureau Vaktechniek. Meer informatie, handboeken en praktijkhandreikingen vindt u op www.sra.nl/vaktechniek of stel uw vraag via vaktechniek@sra.nl.